Sabína Hancinová: Filosofie umění M. C. Beardsleyho

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka se ve své bakalářské práci věnuje estetice M. C. Beardsleyho, konkrétně se zaměřuje na jeho definici uměleckého díla a též na koncepci estetické zkušenosti, která je nezbytnou součástí této definice. Jde o zajímavé a v současných estetických debatách stále živé téma, které v českém prostředí nebylo doposud příliš zpracováno. Autorčinou ambicí není provést samostatnou kritickou analýzu této koncepce, snaží se ji jen plasticky a nereduktivně představit, což považuji za přiměřený úkol pro bakalářskou práci.

Na práci je třeba ocenit především to, že autorka zpracovala poměrně obtížný filosofický text, přestože se při tom nemohla opírat o sekundární literaturu, neboť jí ani v anglosaském prostředí není k tomuto tématu mnoho. Zároveň se nedopouští žádných závažných obsahových chyb, které by překrucovaly či nepřiměřeně posouvaly smysl vykládané teorie.

Práce na druhou stranu trpí i některými nedostatky:

1) První, úvodní kapitola je příliš dlouhá na to, že se v podstatě jedná jen o parafrázi sekundární literatury. Navíc má místy podobu pouhých stručných hesel, z nichž není příliš jasné, co přesně znamenají (např. ke Kantovi říká: „Krása umění je zdrojem mravního dobra, které je pro člověka vyjádřením intelektuálnosti, jež se však racionálně poznat nedá.“ – s. 8).

2) Ve výkladu jsou často formulační skoky, kdy není příliš jasné, jak právě řečené souvisí s předchozím, čtenář si musí tuto souvislost pracně domýšlet (např. první polovina s. 10 či přelom stran 14-15).

3) Snaha tlumočit Beardsleyho myšlenky má značné rezervy, které nejsou dány nedostatečným pochopením textu, ale spíše nedostatečným zvládnutím řemesla. Především ve své první polovině tak práce nepřesahuje žánr konspektu, chybí zde snaha vysvětlit dané myšlenky vlastními slovy a interpretačně je zpracovat. S odstupem od referovaného textu a s autorčiným samostatným interpretačním přínosem se setkáme teprve v druhé části textu.

4) Autorka místy poněkud školsky uvádí Beardsleyho rozlišení různých aspektů právě probíraného tématu, aniž by bylo jasné, co z těchto rozlišení plyne nebo čím jsou důležitá (např. s. 16, 17)

5) Některé myšlenky jsou zestručněny natolik, že se stávají nesrozumitelnými (např. s. 27 poslední odstavec). Některá tvrzení jsou naopak u samotných autorů dost nejasná a zasloužila by si obsáhlejší komentář (např. jaký je rozdíl mezi odlišením a oddělením – s. 14; proč není podle Dickieho ‚naplnění očekávání‘ jednotným procesem, který by byl způsobován uměleckým dílem – s. 34). Některé myšlenky, jež autoři vyjadřují zbytečně komplikovaně, by naopak bylo možno snadno shrnout jasněji (např. vztah pravdivosti mezi Dickieho „tezí o afektech“ a „tezí o zkušenosti“ – s. 39).

Celkově je vidět, že autorka si při psaní bakalářské práce teprve postupně seznamovala se zásadami interpretační práce a psaní odborného textu. Druhá část její práce svědčí o tom, že si tyto postupy nakonec do značné míry osvojila. Je proto škoda, že poté první část svého textu ještě dodatečně nepřepracovala.

Přes četné výtky, které se týkají způsobu zpracování, navrhuji práci hodnotit známkou **velmi dobře**, neboť svědčí o schopnosti autorky zorientovat se v obtížné problematice.

V Praze 4. 6. 2013 Mgr. Martin Vrabec, Ph.D.